

performance in China during this period. Immanent performance and stylistic features of each of the singers were identified and typological aspects were established: representation of a specific binomial of artistic activity – «singing movie star»; expansion of boundaries and style vectors in cooperation with world trends of European or American jazz; entering the world arena; forced emigration due to condemnation of «yellow music», repressions of the era of the «cultural revolution».

Key words: Chinese popular music, shidaiqi, female pop-jazz performance, «Golden Seven» generation, singing movie stars, Zhou Xuan, Gong Qiuxia, Bai Hong, «yellow music».

UDC 78.25; 78.21

HUILING ZHANG. THE ERA OF SINGING MOVIE STARS IN THE POP AND JAZZ ART OF CHINA IN THE 40-50 S OF THE 20 TH CENTURY : REPRESENTATIVES OF THE OLDER GENERATION OF THE «GOLDEN SEVEN» GROUP – GONG QIUXIA, ZHOU XUAN, BAI HONG

Huiling Zhang – graduate student, Lviv National Academy of Music named after M. Lysenko, Lviv

The article is devoted to the examination of the figures of the first galaxy of female singers during the period of the rise and flourishing of female pop and jazz performance in China in the 40 s (before the Cultural Revolution). Based on the traditions of their predecessors Li Min Hui, Wang Ren Mei, Li Lilly – the founders of Chinese female pop and jazz performance, whose work dates back to the 20 s and 30 s of the 20 th century, a new powerful the generation of female vocalists of this direction – the «Golden Seven», which dominated the Chinese pop music industry in the Shidaiqu style. It was founded by singers who began their singing careers in the 1930 s: Zhou Xuan, Gong Qixia, Bai Hong. Revealing the creative priorities and performance and stylistic orientations of each of the singing film actresses made it possible to present a diverse and colorful panorama of the development of pop-jazz music in China during this period. Zhou Xuan (Golden Throat) – movie star and radio singer was noted for high coloratura combined with Chinese elements of singing and folk Chinese instruments in pop-jazz compositions and film music. Gong Qiusia (Beautiful Jade, Golden Voice, Hit Star) personified the type of amphibious artist, organically combining dance and singing, staged pop and jazz numbers, signed the first contract with EMI, recorded a large number of records. Bai Hong (The Aircraft Carrier of the Singing World of China, White Rainbow) owns the first solo programs, distribution of records in Asian countries and other continents, recordings in Hollywood of jazz dance and vocal numbers, participation in the first blockbusters in the Chinese film industry, a combination of the classical bel canto technique, pop-jazz and elements of Chinese opera with the simultaneous use of voice and playing various instruments: piano, pipi, cello, harmonica, etc. give Bai Hong exclusivity. The typological features of female pop-jazz performance are defined: demonstration of a specific binomial of artistic activity, which is outlined by the term «singing movie star»; expansion of boundaries and style vectors in cooperation with world trends of European or American jazz; entering the world arena; forced emigration and the tragic fate of victims of the repressions of the cultural revolution.

Key words: Chinese popular music, shidaiqi, female pop-jazz performance, «Golden Seven» generation, singing movie stars, Zhou Xuan, Gong Qiuxia, Bai Hong, «yellow music».

Надійшла до редакції 1.12.2024 р.

УДК 78.071.2:785.14+781.65

ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСЬКІ ПІДХОДИ У СУЧАСНОМУ ВОКАЛЬНОМУ МИСТЕЦТВІ

Інеш Кди́рова – заслужена артистка України, кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри «Музичне мистецтво естради» КВЗО КОР
«Академія мистецтв ім. П. Чубинського», Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0003-2717-904X>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.843>
inesh-k@ukr.net

Неля Цапенко – викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»
КВЗО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського», Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0000-1885-4838>
nellita4@gmail.com

Ольга Плегуча – викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»
КВЗО КОР «Академія мистецтв ім. П. Чубинського», Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0008-1169-0357>
o.plehutsa@gmail.com

Стаття присвячена уточненню актуальних тенденцій у вокальному мистецтві, що виникають завдяки взаємодії традиційних та новаторських технік, а також впливу інноваційних підходів на розвиток цього жанру. *Мета* – виявити сучасні тренди у виконавстві через переосмислення співаками вокальних традицій та індивідуальну творчу рефлексію, яка сприяє популяризації мистецьких здобутків і підсилює контакт із публікою. У *методології* дослідження використано культурно-історичний та компаративний підходи, а також описовий аналіз естетичних і технічних рис вокального мистецтва в контексті постмодернізму, доповнений конкретними прикладами синтезу традиційних та інноваційних прийомів. У *результаті* дослідження виявлено характерні риси

постмодерністського вокального виконавства, серед яких еклектизм, інтертекстуальність, деконструкція, а також розширення технічних можливостей за допомогою сучасних технологій. *Наукова новизна* полягає у вивченні взаємодії традиційних та інноваційних елементів у вокальному мистецтві та визначенні нових стильових підходів до інтерпретації музичних творів. *Подальші дослідження* передбачають аналіз впливу інноваційних методів на розвиток вокального мистецтва, дослідження взаємодії виконавців з аудиторією в умовах сучасної популяризації творчості через використання цифрових технологій для створення інтерактивних музичних проєктів.

Ключові слова: вокальне мистецтво, інновації, традиції, постмодернізм, вокальна інтерпретація, інтертекстуальність, еклектизм, сучасні технології.

Постановка проблеми та актуальність дослідження Вокальне мистецтво, як одна з найдавніших музичних форм, постійно еволюціонує, долаючи виклики збереження традицій в умовах новітніх тенденцій та технологічних змін. Ключова проблема полягає у необхідності знайти баланс між збереженням автентичності, національної ідентичності та сучасними інноваціями.

Академічна вокальна школа формувалася століттями. Вона залишається основою для багатьох сучасних виконавців, які прагнуть досягти високого професійного рівня майстерності [1]. Традиційні жанри, серед яких опера, симфонія, ораторія та концерт, не втрачають популярності, але все частіше набувають нового звучання. Сучасні співаки виходять за межі класичного репертуару, експериментуючи з різними стилями і жанрами. Вони синтезують класику з джазом, фолком, електронною музикою та іншими напрямками.

Актуальність теми дослідження обумовлена динамічними змінами у сфері вокального мистецтва, де традиції та новаторство відіграють ключову роль у формуванні нових напрямів і стилів. В умовах глобалізації та активної взаємодії національних і зарубіжних зразків музики спостерігається значний вплив світових тенденцій на розвиток вітчизняного виконавства. Аналіз цього впливу є особливо важливим у контексті активних змін у вокальному мистецтві. Процес формування сучасної музичної культури потребує подальшого вивчення і наукового осмислення.

Методологію дослідження складають культурно-історичний та компаративний підходи, а також дескриптивний аналіз естетичних і технічних аспектів вокального мистецтва в контексті постмодернізму. Культурно-історичний метод зосередився на вивченні історичних особливостей синтезу традицій і новаторства у вокальному мистецтві. Завдяки компаративному підходу та аналізу конкретних прикладів були виявлені ключові риси вокального мистецтва та його розвиток у відповідний період. У статті розглянуто тенденції у вокальному мистецтві, зокрема вплив нових підходів на розвиток жанру через поєднання традицій і новаторських технік.

Наукова новизна полягає в проведенні дескриптивного аналізу синтезу традицій і новаторства, що формують сучасне вокальне мистецтво, на основі конкретних прикладів їхньої взаємодії. Аналіз публікацій і досліджень сучасного періоду, які ми розглянемо в наступному розділі, показав значний інтерес науковців до впливу соціального контексту, історико-культурних змін та зарубіжних зразків популярної музики на розвиток вітчизняного виконавства. Розглянемо низку наукових публікацій, які визначили проблематику у контексті сучасного мистецтва на міжнародному рівні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вокальне мистецтво в сучасних умовах виступає не лише як мистецьке явище, але й як важливий соціокультурний феномен, що активно взаємодіє з іншими сферами суспільного життя, зокрема політичними та соціальними процесами. В умовах сьогодення воно існує як засіб культурної комунікації і платформи для вираження важливих суспільних ідей.

У межах цього матеріалу розглянемо наукові публікації, що аналізують різні аспекти взаємодії традицій та інновацій у вокальному мистецтві, а також їхній вплив на сучасну виконавську практику.

В епоху постмодернізму музика часто відображає зміни в суспільстві: висвітлює питання, що турбують громадськість і передають політичні настрої. Соціальні чинники суттєво впливають на розвиток вокального мистецтва, в тому числі на стиль виконавців і їхні засоби самовираження. Наприклад, музичні твори нерідко інтегрують актуальні соціальні та політичні реалії, привертаючи увагу слухачів до важливих суспільних проблем. У публікації Ірізаррі Л. [5] «Queer Intimacy: Vocality in Jesus Christ Superstar» автор аналізує як вокальні техніки можуть передавати політичні та соціальні меседжі, що стосуються ідентичності, гендеру та культури. Вплив постмодернізму на музичну культуру, зокрема, як музика стає відображенням соціальних і політичних реалій, розглянув Скотт Д. [12] у праці «Postmodernism and Music. In Stuart Sim (ed.), *The Routledge companion to postmodernism*», продемонструвавши, яким чином постмодернізм у музиці поєднує стилі та піднімає актуальні суспільні проблеми. Дослідження сучасного періоду підтверджують думку, що вокальне мистецтво виступає не лише мистецьким, але й соціокультурним феноменом, який тісно взаємодіє з іншими сферами суспільного життя, включаючи політику і соціальні процеси.

Аналіз взаємодії між класичними традиціями вокального мистецтва та потребами сучасної естради представили Алессандроні Н., Бельтрамон К., Сангвінетті Л. [1]. Фахівці відзначили

зростання рівня виконавської майстерності завдяки використанню синтезу традицій і новаторських технік у концертній діяльності.

Специфіку музичного виконання у постмодернізмі через еклектику та інтертекстуальність дослідили українські науковці Асталош Г., Микуланинець Л., Жишкович М. [3] і виявили вплив нових тенденцій на вокальні стилі. Вони також визначили соціокультурні зміни, які формують популярність певних музичних жанрів у сучасну епоху.

Традиції та інновації в сучасному вокальному та хоровому мистецтві стали темами наукових розробок Батовської О., Гребенюк Н., Белік-Золотарьової Н., Іванової Ю., Сухомлінової Т. [4]. У фокусі дослідження синтез класичних технік із новаторськими підходами, спрямованими на збереження національної ідентичності в умовах глобалізації.

Інтертекстуальність у мистецтві та літературі як постмодерністський феномен проаналізував Шахаріар Г. [13], який акцентував увагу на взаємодії різних текстів та мистецьких традицій. Інший науковець – Хетінг М. [8] присвятив своє дослідження історичному розвитку вокального мистецтва, детально розглянувши ключові зміни в техніці та стилі виконання, які відбулися протягом століть.

Культурний контекст та історичні чинники впливають на сприйняття музичних творів слухачами. Вони підкреслюють важливість індивідуальних факторів у формуванні естетичних уподобань. Такий висновок зробив Якобсен Т. [9], досліджуючи індивідуальні відмінності в естетичному сприйнятті музики через призму культури та історії.

Історичні контексти вокального мистецтва стали об'єктом вивчення Кдирової І. [14]. У фокусі науковців – розвиток вокального мистецтва крізь призму історичних подій: фахівці проаналізували основні зміни, що вплинули на техніку виконання та стилістику вокалу в різні епохи.

Таким чином, аналіз сучасних досліджень підтверджує актуальність теми взаємодії традиційних і новаторських підходів у вокальному мистецтві та їхній значний вплив на формування сучасних вокальних стилів. Подальші наукові розвідки у цьому напрямі важливі з точки зору пошуку нових тенденцій, які сприятимуть еволюції виконавської майстерності, зокрема в умовах глобалізації та технологічного прогресу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Музичне мистецтво є самостійною формою культурного розвитку, що формує естетичне сприйняття світу і виступає важливим проявом людських почуттів. Протягом історії вокальне мистецтво виконувало різні функції, залежно від культурних і естетичних вимог епохи. Наприклад, у первісні часи вокал був аспектом міфологічного світогляду. У середньовіччі музика та спів вважалися засобом єднання з божественним. В епоху Відродження музичне мистецтво допомагало гармонізувати духовне та матеріальне в людині. Бароко привнесло театральність і пафос у музику як віддзеркалення величі людської діяльності. Класицизм затвердив верховенство розуму, Романтизм прославив емоційність і суб'єктивність, фокусуючись на виконавці та його інтерпретації. Модернізм подарував свободу трактувань і варіативність виконання.

На сучасному етапі спостерігаємо новий підхід до вокального мистецтва, що формується під впливом масової комунікації та синтезу різних мистецьких форм, що сприяють розвитку нових художніх напрямів. Соціальні та естетичні зміни в суспільстві, підсилені технологічним прогресом, створюють нові можливості для вдосконалення вокальних технік. Реаліями сучасності є співпраця виконавців зі звукорежисерами та саунд-дизайнерами. Творчий діалог між вокалістом, звукорежисером та саунд-дизайнером є ключовим елементом успіху у сучасній музичній індустрії. Така співпраця адаптує вокальні техніки до новітніх цифрових засобів. Під час студійних записів, виконавець має можливість експериментувати зі своїм голосом через широкий спектр електронних ефектів, таких як реверберація, дилей, вокодери та інші засоби і переносити унікальне художнє звучання у концертну практику [7; 234-241].

Перш ніж перейти до аналізу сучасних традицій і новацій у вокальному мистецтві, варто докладніше розглянути актуальні тенденції у музиці та вокальному мистецтві загалом.

Дерек Б. Скотт, впливовий дослідник у галузі музикознавства, демонструє критичний підхід до музики та її соціокультурних контекстів. Він відзначає, що постмодернізм у музиці став виразним явищем із 1980-х років. Ідея про те, що аудиторія є лише пасивним споживачем культурних продуктів, зазнала серйозної критики. Скотт підкреслює, що сучасні слухачі прагнуть не лише розважальної музики, а й більш глибоких і змістовних інтерпретацій, здатних ставити під сумнів стереотипи про культурне споживання [12].

Постмодерний вокал вирізняється такими особливостями як:

– *Еклектизм стилів* – прагнення до поєднання жанрів і стилістичних рішень, де інтерпретація нових ідей через цитування та алюзії стає ключовим методом. Митці активно використовують колажність і стилізацію для створення нових художніх творів [10; 1-5].

– *Інтертекстуальність* – використання елементів із різних мистецьких жанрів задля досягнення глибини та багатошаровості змісту у вокальних творах [13; 190-195].

У вокальному мистецтві *еклектизм* проявляється через поєднання різних вокальних технік, стилів і жанрів у виконанні одного твору. Наприклад, сучасні виконавці можуть змішувати елементи класичної вокальної школи з джазовими імпровізаціями, фольклорними мотивами та сучасними електронними ефектами. Тим самим вони створюють нові інтерпретації, де традиційні техніки гармонійно поєднуються з новаторськими підходами.

Одним із прикладів еклектизму є використання оперних технік у рок-музиці або фольклорних мотивів у джазових композиціях. Наприклад, Ф. Мерк'юрі використав оперні елементи в піснях Queen і продемонстрував, як поєднання жанрів додає глибини та новизни музичному твору [5; 162-177]. Інший приклад – це використання народних елементів у творчості вокалістів, що поєднують етнічні мотиви з сучасними музичними напрямками, як це робить українська співачка ONUKA, яка гармонійно змішує фольклор з електронною музикою.

Еклектизм у вокальному мистецтві відкриває простір для нових можливостей та творчих експериментів, допомагає виконавцям переосмислювати музичну спадщину через призму сучасних тенденцій [9; 184-191].

Інтертекстуальність у музиці проявляється на двох рівнях: *стилістичному* та *стратегічному*. Стилiстичний підхід включає запозичення характерних рис різних музичних жанрів і стилів без прив'язки до конкретного твору. Прикладом такого стилістичного використання є композиція The Beatles «Eleanor Rigby» (1966 р.), де струнний квартет барокового звучання надає твору відтінку класичного жанру.

Шлягер Адель «Rolling in the Deep» (2010 р.) включає елементи госпелу і блюзу, подібно до класичних композицій 1960-х років, але без посилання на конкретний твір. Ефект «вічності» звучання, що імітує ритм-секція, поєднує давні музичні традиції з сучасним підходом.

Композиція Бруно Марса та Марка Ронсона «Uptown Funk» (2014 р.) стилістично перегукується з фанком і диско 1980-х років, зокрема з творчістю Принса та гурту The Gap Band. Незважаючи на використання характерних ритмів і мелодій тих років, вона не цитує жодної конкретної пісні та зберігає власну оригінальність.

Лана Дель Рей у пісні «Video Games» (2011 р.) звернулася до естетики старого Голлівуду, ретро-стилю та меланхолійного настрою, характерні для кінофільмів 1950-х років. Запозичені стилістичні елементи додають пісні відчуття ностальгії, проте вона не прив'язана до конкретних творів минулого.

Стратегічна інтертекстуальність передбачає свідоме посилання на інші твори. Наприклад, пісні Джона Леннона, такі як «All You Need is Love», «Glass Onion», і «Because», містять явні відсилання до попередніх композицій. У творчості Led Zeppelin можна почути чимало посилань на трилогію Дж. Толкіна «Володар перснів», як і в піснях «The Wizard» (Black Sabbath), «Rivendell» (Rush) та «The Gnome» (Pink Floyd) [13; 190-195].

Серед прикладів стратегічної інтертекстуальності з 2000-х років можна відзначити пісню Тейлор Свіфт «Love Story» (2008 р.), яка містить відсилання до трагедії «Ромео і Джульєтта» Вільяма Шекспіра, але з щасливим фіналом, адаптованим до сучасного контексту.

Ед Ширан у пісні «I See Fire» (2013 р.), написаній спеціально для саундтреку фільму «Хоббіт: Пустка Смога», створює посилання до світу Толкіна, і являє тим самим яскравий приклад стратегічної інтертекстуальності.

Інтертекстуальний зв'язок із сучасною поп-культурою демонструє пісня Біллі Айліш «My Strange Addiction» (2019 р.): діалоги з популярного американського серіалу «Офіс», додають композиції гумористичний контекст, який легко впізнає і сприймає аудиторія.

Аріана Гранде в пісні «7 rings» (2019 р.) запозичила рядок вірша і мелодію з класичної композиції «My Favorite Things» із мюзиклу Річарда Роджерса і Оскара Гаммерстайна II «The Sound of Music». Співачка додала елемент ностальгії, а також переосмислила класичний твір, змістивши акцент на ідею матеріальних радощів у сучасному контексті.

Сучасне вокальне мистецтво відображає соціальні та культурні виклики: виконавці реагують на політичні, екологічні й гуманітарні проблеми, перетворюючи свої виступи на культурні маніфести.

Українські виконавці також активно використовують стратегічну інтертекстуальність, створюючи музику, яка резонує з культурною пам'яттю та ідентичністю. Такий підхід передбачає навмисні відсилання до літературних, історичних і музичних творів минулого. Артисти інтегрують знайомі символи і мотиви у творах, переосмислюють їх у сучасному контексті: додають нові сенсові глибини та новий рівень сприйняття.

Наприклад, пісня «Суботів» гурту ВВ з альбому «Музика» (1997 р.) є відгуком на поему Т. Шевченка «Великий льох» (1845 р.). У поемі Т. Шевченко висловлює тривогу за долю України, і гурт ВВ через національні мотиви в пісні звертається до історичної пам'яті народу, підкреслюючи

нерозривний зв'язок українців зі своєю історією. Це не лише пісня, а мистецький маніфест у форматі рок-музики, який наголошує на важливості збереження української ідентичності [14].

Пісня Джамали «1944» (2016 р.) стала символом трагедії депортації кримськотатарського народу. Через рядки пісні відтворюються спогади про події 1944 року, коли тисячі кримських татар були змушені покинути свою землю. Ця композиція принесла Джамалі перемогу на Євробаченні, бо була не лише художнім твором, а й символом стійкості та гордості народу, що прагне зберегти свою історичну пам'ять і право на Батьківщину.

Національна ідентичність і культурна спадщина стають центральними елементами концертних програм, де традиційні мотиви переплітаються із сучасними аранжуваннями. В українському музичному просторі дедалі частіше з'являються нові інтерпретації народних пісень, які яскраво демонструють як стратегічну, так і стилістичну інтертекстуальність. Творчість заслуженої артистки України І. Кдирової та представниці «нової хвилі» популярної музики Д. Тайманової відзначається новаторськими інтерпретаціями народних пісень, де традиційні мотиви поєднуються з електронними аранжуваннями. Остання вплітає електроніку у фольклор, адаптує композиції для молоді, тоді як І. Кдирова використовує вокальну інтерпретацію у стилі етно-фолк, етнічні інструменти, сучасні семпли і ритми, створюючи унікальне звучання з глибоким символічним змістом. Згадані співачки – представниці різних поколінь української естради, демонструють альтернативні підходи до збереження та оновлення народних творів у сучасному контексті.

Таким чином, стратегічна інтертекстуальність у сучасній музиці виступає потужним інструментом для вираження національної ідентичності, що забезпечує глибокий художній зв'язок між минулим і сучасністю.

Характерні риси постмодернізму сформували художні пошуки та експерименти ХХІ століття [3; 1-16]. До них належать іронізація та деконструкція традицій у вокальному мистецтві, розширення вокальних можливостей за рахунок відмови від усталених технік виконання, а також експериментування й особистісна інтерпретація виконавця. Важливу роль у цьому процесі відіграли технологічні досягнення, зокрема вдосконалення техніки звукозапису, які розширили можливості для вокальних інновацій [8; 346-352].

Чимало джазових виконавців також експериментують із вокалом: вони інтегрують елементи різних музичних жанрів, поезію та візуальні мистецтва. Наприклад, Беті Картер відома своїми сміливими вокальними імпровізаціями у стилі блюз та госпел. Її виступи часто містять не лише музичні, а й театралізовані елементи, вони наділені емоційною виразністю. Беті Картер зберігає традиції джазового співу, проте інтегрує елементи вільної імпровізації для розмиття жанрових меж і створення нового художнього контексту. Новаторство співачки полягає у поєднанні традиційної джазової вокальної техніки з сучасними експериментальними тенденціями.

Наприклад, Беті Картер використовує нетипові ритмічні акценти, що порушують звичні очікування слухачів; імпровізаційні вставки з несподіваними інтонаційними переходами та змінами тембру; акцентує на інтерпретації тексту, де слова часто передають емоційне забарвлення, притаманне сучасній джазовій поезії [11].

Прикладом постмодерної інтеграції традицій і новаторства є американський співак композитор, мультиінструменталіст і автор пісень Суф'ян Стівенс, відомий своїм унікальним стилем, що поєднує інді-фолк, електроніку та елементи популярної і експериментальної музики. Його творчість часто зосереджується на глибоких темах: релігія та філософія життя, історичні сюжети та особисті аспекти. Такий концепт синтезує різноманітні стилі, іноді з використанням оркестрових аранжувань, фольклорних мотивів та електронних елементів [14].

Висновки. На завершення нашого дослідження формуємо висновок, що наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. сучасне вокальне мистецтво набуло унікальної багатошаровості через різноманітні художні образи, музичні форми і техніки виконання. В умовах сьогодення творчість виступає важливим прикладом постмодерністського мистецького підходу: традиційні елементи органічно взаємодіють з інноваціями у вокальних техніках, музичних формах, цифрових технологіях. Репрезентація пісенних творів демонструє здатність мистецтва до трансформації і відкриття нових горизонтів художньої виразності. *Подальші дослідження* будуть зосереджені на інтердисциплінарності, зокрема на взаємодії вокального та аудіовізуального мистецтва, яка відкриє нові можливості для створення інтерактивних вистав та інноваційних проєктів у цифровому просторі.

Список використаної літератури

1. Алессандроні Н., Бельтрамоне К., Сангвінетті Л. Педагогіка співу та сучасна вокальна музика: проблемні відносини. *Revista Europeia de Estudos Artísticos*, № 8 (2), 2017. С. 1-16. DOI: <https://10.37334/eras.v8i2.125>.

2. Антонюк В., Гнидь Б. Вокальне мистецтво. *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс]. Редкол.: І. Дзюба, А. Жуковський, М. Железняк; НАН України, НТШ. Київ : Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. 2006. URL: <https://esu.com.ua/article-27522> (дата звернення: 25 верес., 2024).
3. Асталаш Г., Микулянинець Л. та Жишків М. Музичне виконавство в епоху постмодернізму. *Postmodern Openings*, 2022. № 13 (1). С. 1-16. DOI: <https://10.18662/po/13.1/382>.
4. Батовська О., Гребенюк Н., Білик-Золотарьова Н., Іванова Ю., Сухомлінова Т., Каушніа І. Традиції та інновації в сучасному вокальному та хоровому мистецтві. *Studia ubb Musica*, LXVII Special Issue 2, 2022. С. 73–98. DOI: <https://10.24193/subbmusica.2022.spiss2.06>.
5. Irizappi L. Queer Intimacy: Vocality in Jesus Christ Superstar. *Women and Music: A Journal of Gender and Culture*, 24, 2020. С. 162-177. DOI: <https://dx.doi.org/10.1353/wam.2020.0004>.
6. Кдинова І. Дослідження історичних контекстів у вокальному мистецтві. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024. С. 47-54. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe047>.
7. Садовенко С. Творчий діалог та перехресні взаємовпливи у співпраці естрадного артиста-вокаліста і звукорежисера/саунд-дизайнера в сучасних умовах соціокультурної реальності. *Мистецтвознавчі зап.: зб. наук. пр.*, Вип. 37, 2020. С. 234-241. DOI: <https://10.32461/2226-2180.37.2020.221818>.
8. Хетінг М. Історична еволюція мистецтва співу. *International Journal of Education and Humanities*, Vol. 15, 2024. № 2. С. 346-352. DOI: <https://10.54097/wxbjkh09>.
9. Якобсен Т. Культура, історія та індивідуальні відмінності в естетичному сприйнятті. *Journal of Anatomy*, 216 (2). 2009. С. 184-191. DOI: <https://10.1111/j.1469-7580.2009.01164.x> (дата звернення: 29 вересня 2024).
10. Modebadze S. Post-modern meaning of musical art. *International Journal of Music Studies*. Vol.1, No.1. 2016. P. 1-5. DOI: <https://doi.org/10.37745/ijms.16>.
11. Niaquelle T. (2012). *The vocal jazz aesthetics of Betty Carter*. Rutgers University; Graduate School–Newark. 224. P. DOI: <https://doi.org/doi:10.7282/T34B2ZVB>.
12. Scott D. (2011). Postmodernism and Music. In Stuart Sim (ed.), *The Routledge companion to postmodernism*. New York : Routledge URL: https://www.academia.edu/3058366/Postmodernism_and_Music (дата звернення: 4 жовт. 2024).
13. Shahariar G. Intertextuality in Arts and Literature: A Postmodern Phenomenon. *South Asian Research Journal of Arts, Language and Literature*. | Volume 5. Issue. 6., 2023. P. 190-195. DOI: <https://10.36346/sarjall.2023.v05i06.001> (дата звернення: 4 жовт., 2024).
14. Sufjan Stevens. *Genius*. URL: <https://genius.com/artists/Sufjan-stevens> (дата звернення: 30 вересня 2024).

References

1. Alessandrini N., Beltramone K., Sanhvinetti L. Pedagogika spivu ta suchasna vokalna muzyka: problemni vidnosyny. *Revista Europeia de Estudos Artisticos*, № 8 (2), 2017. S. 1-16. DOI: <https://10.37334/eras.v8i2.125>.
2. Antoniuk V., Hnyd B. Vokalne mystetstvo. *Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy* [Elektronnyi resurs]. Redkol.: I. Dziuba, A. Zhukovskiy, M. Zhelezniak; NAN Ukrainy, NTSh. Kyiv : In-t entsyklopedychnykh doslidzhen NAN Ukrainy. 2006. URL: <https://esu.com.ua/article-27522> (data zvernennia: 25 veres., 2024).
3. Astalosh H., Mykulianynets L. ta Zhyshkovych M. Muzychne vykonavstvo v epokhu postmodernizmu. *Postmodern Openings*, 2022. № 13 (1). S. 1-16. DOI: <https://10.18662/po/13.1/382>.
4. Batovska O., Hrebenuk N., Bilyk-Zolotarova N., Ivanova Yu., Sukhomlinova T., Kaushnia I. Tradytzii ta innovatsii v suchasnomu vokalnomy ta khorovomu mystetstvi. *Studia ubb Musica*, LXVII Special Issue 2, 2022. S. 73–98. DOI: <https://10.24193/subbmusica.2022.spiss2.06>.
5. Irizari L. Queer Intimacy: Vocality in Jesus Christ Superstar. *Women and Music: A Journal of Gender and Culture*, 24, 2020. S. 162-177. DOI: <https://dx.doi.org/10.1353/wam.2020.0004>.
6. Kdyrova I. Doslidzhenia istorychnykh kontekstiv u vokalnomy mystetstvi. *Multidisciplinary Reviews*, 7, 2024. S. 47-54. DOI: <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe047>.
7. Sadovenko S. Tvorchyi dialoh ta perekhresni vzaiemovplyvy u spivpratsi estradnoho artysta-vokalista i zvukorezhysera/saund-dyzainera v suchasnykh umovakh sotsiokulturnoi realnosti. *Mystetstvoznavchi zap.: zb. nauk. pr.*, Vyp. 37, 2020. S. 234-241. DOI: <https://10.32461/2226-2180.37.2020.221818>.
8. Khetinh M. Istorychna evoliutsiia mystetstva spivu. *International Journal of Education and Humanities*, Vol. 15, 2024. № 2. S. 346-352. DOI: <https://10.54097/wxbjkh09>.
9. Iakobsen T. Kultura, istoriia ta indyvidualni vidminnosti v estetychnomu spryiniatti. *Journal of Anatomy*, 216 (2). 2009. S. 184-191. DOI: <https://10.1111/j.1469-7580.2009.01164.x> (data zvernennia: 29 veresnia 2024).
10. Modebadze S. Post-modern meaning of musical art. *International Journal of Music Studies*. Vol.1, No.1. 2016. P. 1-5. DOI: <https://doi.org/10.37745/ijms.16>.
11. Niaquelle T. (2012). *The vocal jazz aesthetics of Betty Carter*. Rutgers University; Graduate School–Newark. 224. R. DOI: <https://doi.org/doi:10.7282/T34B2ZVB>.
12. Scott D. (2011). Postmodernism and Music. In Stuart Sim (ed.), *The Routledge companion to postmodernism*. New York : Routledge URL: https://www.academia.edu/3058366/Postmodernism_and_Music (data zvernennia: 4 zhovt. 2024).
13. Shahariar G. Intertextuality in Arts and Literature: A Postmodern Phenomenon. *South Asian Research Journal of Arts, Language and Literature*. | Volume 5. Issue. 6., 2023. P. 190-195. DOI: <https://10.36346/sarjall.2023.v05i06.001> (data zvernennia: 4 zhovt., 2024).
14. Sufjan Stevens. *Genius*. URL: <https://genius.com/artists/Sufjan-stevens> (data zvernennia: 30 veresnia 2024).

UDC 78.071.2:785.14+781.65

TRADITIONS AND INNOVATIVE APPROACHES IN CONTEMPORARY VOCAL ART

Kdyrova Inesh – Candidate of Study of Art (PhD) Associate Professor of the Department of Musical Popular Art Communal Higher Educational Establishment of Kyiv Regional Council «Pavlo Chubynsky Academy of Arts»

Tsapenko Nelya – Lecturer, Department of Musical Popular Art Communal Higher Educational Establishment of Kyiv Regional Council «Pavlo Chubynsky Academy of Arts» (Kyiv, Ukraine)

Plehutsa Olha – Lecturer, Department of Musical Popular Art Communal Higher Educational Establishment of Kyiv Regional Council «Pavlo Chubynsky Academy of Arts» (Kyiv, Ukraine)

This article analyzes the aspects of combining tradition and innovation in Ukrainian vocal art. *The purpose* is to identify modern trends in performance through singers' rethinking of classical vocal traditions and individual creative reflection, which contribute to the popularization of artistic achievements and enhance audience interaction. *The methodology* of the research includes cultural-historical and comparative approaches, as well as a descriptive analysis of the aesthetic and technical features of vocal art in the context of postmodernism, supplemented by specific examples of the synthesis of traditional and innovative techniques. *The research results* reveal distinctive features of postmodern vocal performance, such as eclecticism, intertextuality, deconstruction, and the expansion of technical possibilities through the introduction of modern technologies. *The scientific novelty* lies in the study of the interaction between traditional and innovative elements in vocal art and the identification of new stylistic approaches to the interpretation of musical works. *Further research* is expected to analyze the impact of innovative methods on the development of vocal art and to study the interaction between performers and the audience in the context of modern trends in the popularization of creativity. One of the research directions is the development of vocal art through the use of digital technologies, such as virtual and augmented reality, to create interactive musical projects.

Key words: vocal art, innovation, traditions, postmodernism, vocal interpretation, intertextuality, eclecticism, modern technologies.

Надійшла до редакції 13.11.2024 р.

УДК 792.8+782(091)

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОГО ОФОРМЛЕННЯ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ

Наталія Коресандович – провідний концертмейстер кафедри хореографічного мистецтва, Київський національний університет культури і мистецтв, Київ,
<https://orcid.org/0000-0002-0057-4958>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.844>
koresandovich66@gmail.com

Досліджено особливості музичного оформлення хореографічних композицій танцю контемпорарі перших десятиліть ХХІ ст. у західних культурних практиках. Розглянуто взаємозв'язок музики і танцю в контексті створення композицій для сучасних танцювальних постановок. Констатовано, що розвиток взаємовідносин між музикою і танцем у будь-якій виконавській традиції – це соціально зумовлений процес, що сформувався завдяки низці історичних практик. Проаналізовано особливості хореографічних композицій, в яких музика і танець є рівноправними елементами (включно з музичним супроводом наживо і прикладами інтегрування музикантів у сценічну постановку). Виявлено, що постановки танцю контемпорарі на сучасному етапі – складні, зазвичай мультимедійні композиції, що поєднують візуальний та аудіовізуальний рівні, репрезентуючи унікальну синтезовану форму і створюючи новий естетичний досвід. На основі дослідження хореографічних композицій танцю контемпорарі, постановки яких здійснили відомі сучасні західні хореографи, можна констатувати, що зв'язок між музикою і танцем переважно призводить до появи надзвичайно концептуальних творів, що позбавлені синхронізації. В окремих випадках хореографічні композиції присвячені або перформативній інтерпретації музики (приверненню уваги до аспектів її якостей і структури), або розширенню/посиленню/завершенню структурних чи якісних, в тому числі емоційно якісних тенденцій або створюючи новий акцент засобами контрапункту і контрасту. Сучасна музика та танець контемпорарі характеризуються особливою відкритістю до невідомого й проникливістю, створюють власні виміри для експериментів.

Ключові слова: музика, танець, танець контемпорарі, хореографічні композиції, музичне оформлення, західні культурні практики.

Актуальність дослідження. Як синтетичне мистецтво хореографія поєднує в собі кілька видів художньої творчості, основними з яких є музика, образотворче мистецтво (основи композиції, сценографічне оформлення, костюми) та література (сценарна основа), що концентруються довкола танцю в єдиному процесі створення художньо-естетичного хореографічного образу за умови збереження їх відносної самостійності. У цьому синтезі особливе місце належить музиці, оскільки, власне, саме танцювальне мистецтво від самого зародження не існує поза нею. В синтезі танцю та музики